

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: *Ваня Кючукова*

ПРАВИЛНИК

ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

С този правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд в ДГ № 4 „Роса” на основание Наредба РД-07-2 ОТ 16.12.2009 г., чл. 275 от КТ и във връзка с чл. 281, ал. 1 и ал. 5 от КТ, както и чл. 147, ал. 1 т. 1 от ППЗНП. Правилникът се отнася за целия личен състав – участници в образователно-възпитателния процес или в трудовата дейност в детската градина, като урежда техните права и задължения по осигуряване и контролиране на безопасни условия на възпитание, обучение и труд. Той е задължителен и за външни лица, които по различни поводи се намират в детската градина /сграда и двор/ - представители на РЗИ, Община, работници от фирми за извършване на ремонтни дейности, деца, родители, колеги от други детски градини, преподаватели от ВУЗ и други.

Безопасните и здравословни условия за възпитание, обучение и труд са регламентирани с: „Закон за здравословни и безопасни условия на труд” /обн.,ДВ, бр.124 от 23.12.1997 г./; Закона за изменение и допълнение на Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ДВ, бр. 27 от 2014 г. изм. и доп. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г.) „Инструкция за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд ” от 05.07.1996 г. На МОН/ обн.,ДВ от 1996 г./ и указанието на МОН от 17.01.1997 г. за прилагането ѝ по отношение на организацията на инструктажите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана; всички действащи в страната отраслови и ведомствени правила и нормали за безопасни условия на труд, съответстващи на дейността в детската градина.

Правилникът отчита спецификата на дейностите в детската градина и изискванията на техническото, технологичното и социално развитие с оглед

защитата на живота, здравето и работоспособността на работещия персонал, поверените деца и гостите в детската градина.

II. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДИРЕКТОРА

Чл.1. Директорът на детската градина отговаря за цялостната организация, изпълнение и контрол на дейностите по настоящия правилник. Правилникът се утвърждава от директора , след приемане на общо събрание на всички работници и служители в ДГ, (чл.6 ал. 1 от КТ).

Директорът:

1. организира запознаването с настоящия правилник на децата, личния състав на детската градина, родители и гости;
2. осигурява към длъжностните характеристики на личния състав да се впишат конкретните им задължения за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд;
3. осигурява пожаро-обезопасяването в детската градина чрез спазването на действащите норми, правила, наредби и предписания;
4. осигурява провеждането на тренировка за действия при евакуация /пожар, бедствия, аварии и заплахи от терористични актове /.

III. ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИТЕ, ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Чл. 2. В детската градина се води задължително следната документация:

1. Ревизионна книга за препоръки и предписания на контролните органи, заверена в Инспекция по труда;
2. Книга за начален и периодичен инструктаж инструктаж и инструктаж на работното място с приложения към нея програма за инструктажа и инструкции за безопасна работа;
3. Служебна бележка за проведен начален инструктаж;
4. Регистър за трудови злополуки.

Книгите се номерират, прошнуроват, подписват от директора и подпечатват с печата на детската градина. Съхраняват се от директора.

IV. ИНСТРУКТАЖ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Чл. 3. Във връзка с осигуряването на безопасни условия за възпитание , обучение и труд, Определям да се провежда следните видове инструктаж:

1. начален и на работното място;

2.периодичен;

3.извънреден.

Инструктажите се провеждат по време на работа и се документират в книгата за инструктаж. Разработени и инструкции за безопасна работа се поставят на работните места на отделните служители. Изработени забранителни, предупредителни и информационни знаци се поставят за обозначаване и маркиране на опасните зони по работните места, занимални, коридори, двор и др. Началния инструктаж и инструктажа на работното място се провеждат едновременно. Учителките по групи провеждат с поверените им деца различните видове инструктаж по време и място на провеждане според изискванията, а документирането става в тетрадка, специално подготвена за целта. Препис от всеки проведен инструктаж с подписите на двете учителки, се предоставя за сведение на директора и архива на детската градина. В групите, двор и другите места, където децата играят, почиват и учат, учителките поставят достъпни за разбиране от децата пиктограми с цел обозначаване на опасните за здравето и живота им зони, уреди и пособия.

Чл.4. Видовете инструктаж , който да се извършва в детската градина са следните:

(1). Начален инструктаж

1.Провежда се от медицинския специалист с време на провеждане 2 часа. Целта на началния инструктаж е лицата / възрастни или деца/, които постъпват по един или друг повод в детската градина, да бъдат запознати с основните правила и изисквания за безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана на територията на детската градина, с вида и характера на извършваната дейност и възможните рискове, както и с изискванията към тяхното поведение с оглед запазването на здравето и живота им. Началния инструктаж се провежда индивидуално или групово в деня на постъпването в детската градина. Продължителността на инструктажа се определя в зависимост от степента на риска и характера на работата.

2. Началния инструктаж се провежда по ПРОГРАМА, включваща следните въпроси:

2.1.Въпроси от общ характер: запознаване с характера на работата, съществуващите опасности в детската градина и двора – машини, съоръжения, наличие на вредни за здравето фактори на работната среда и трудовия процес; установен ред в района на детската градина и на работните места; разяснения за причините и характера на най-често допускани грешки и нарушения; основни положения и ред за регистриране на трудовите злополуки, примери за допускани грешки и нарушения; основни положения и ред за регистриране на трудовите злополуки и професионални заболявания; запознаване със специфичните опасности и рискове за здравето, свързани с конкретните технологии и

употребяваните материали, с начините и средствата за предпазване; лични и колективни предпазни средства, специално работно облекло – значение и начин на използване и съхранение; общи правила за оказване на долекарска помощ при злополуки и отравяния; безопасност на движението в детската градина; запознаване с аварийни и др. планове;

2.2. Въпроси, свързани със съответната дейност или професия: конкретни правила и изисквания за безопасност на възпитание, обучение и труд, отнасящи се до помещенията, производствата, дейностите, технологиите и технологичните процеси, работните места, машините, механизмите, инструментите, електросъоръженията и др., с които ще се работи; опасните работни места, свързани с високо равнище на риск – възможни аварии, повреди и усложнения, които могат да възникнат; енергийни уредби и съоръжения в детската градина и двора, и общи изисквания за безопасната им експлоатация; съществуващи опасности и рискове за здравето, тяхното непосредствено и отдалечено въздействие; използвани знаци и сигнали за безопасност и противопожарна охрана, и изисквания за специфичното поведение на работещите; пожарна и взривна опасност на работните места в детската градина и двора, противопожарни мерки които трябва да се спазват, както и работата с уредите, съоръженията и инсталациите за известяване и гасене на пожари и начините им на използване; транспортирането на хора и деца, на материали, кухненска и друга продукция; съхраняване на опасни за живота и здравето вещества, начин на безопасна работа с тях и мерките, които трябва да бъдат предприети при разливане и разпиляване; конкретни забранителни разпоредби, действащи в детската градина и други специфични правила и изисквания. Провелите инструктажа издават служебна бележка, която оставят на съхранение в личното досие на служителя или работника.

(2). Инструктаж на работното място

Провежда се от медицинския специалист и трае 2 часа.

Инструктажът на работното място е практическо запознаване на възрастния или детето с конкретните изисквания за безопасно изпълнение на трудовата и друга дейност и се провежда на работното място, преди да му бъде възложена самостоятелна работа. На тази част от персонала, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други съоръжения или са заети в дейности, създаващи опасност за здравето и живота на хора, независимо от тяхната подготовка, образование, квалификация и трудов стаж по същата или друга професия, инструктажът се допълва или съвместява с обучение за безопасни методи на работа.

Инструктажът и обучението на работното място се провеждат на основата на действащите правила, норми и изисквания, и утвърдените от работодателя правила и инструкции за безопасна работа, като тематиката и продължителността им се съобразяват и с други изисквания, регламентирани в специфичните за дадена дейност или вид работа нормативни актове.

Инструктажът приключва след като инструктираният, разрешаващ самостоятелната работа се убеди, че работещият познава правилата за безопасен и здравословен труд за извършваната от него дейност. Допускането на инструктирания до самостоятелна работа се удостоверява с подписа на инструктирания – член на Комисията с подписа му в книгата за инструктажи.

(3). Периодичен инструктаж

Периодичният инструктаж има за цел да поддържа и допълва знанията на деца и работещи в детската градина по безопасни условия на възпитание, обучение и труд. Този инструктаж се провежда не по-рядко от един път на три месеца за непедагогическия персонал, а педагогическия и децата по три пъти през учебната година в случаите когато образователно-възпитателния процес се провежда целогодишно в една и съща група, двор и др., или I-ви инструктаж се провежда със започването на учебната година, II-рият след приключването на Коледната ваканция и III-ти след приключването на пролетната ваканция.

Основа за провеждане на периодичния инструктаж са правилата, нормите и изискванията по безопасни условия за възпитание, обучение и труд, отнасящи се за дадена професия, работно място или дейност. Провежда се от Комисията, като тематиката се определя в зависимост от характера на работа и условията на труд. Детските учители провеждат този инструктаж с децата.

Периодичният инструктаж се провежда индивидуално или групово в зависимост от изпълняваната дейност. На отсъстващите лица инструктажа се провежда в деня на идването в детската градина. Инструктажа се удостоверява в Книгата за инструктаж.

(4). Извънреден инструктаж

Извънреден инструктаж се провежда след всяка злополука / смъртна, аварийна и трудова/, пожар и природно бедствие, промишлена авария, при констатирани нарушения на нормите и изискванията на безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана и по нареждане на контролен орган. Тематиката на инструктажа се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане.

По преценка на директора при организиране на ремонтни или други дейности с участие на работници и служители с различни професии и квалификации, както и при работи, изискващи специфични мерки за безопасност и противопожарна охрана, преди започване на изпълнението на задачите на работещите, се провежда извънреден инструктаж. Такъв инструктаж се провежда с възрастни и деца, отсъствали от детската градина повече от 45 дни, независимо от причините, преди да започнат преките си задължения. Извънреден инструктаж се провежда и при промяна на технологичен процес, при въвеждане на нови машини и съоръжения, при промяна на работното място и организацията на работа.

Чл.5. На общо събрание се избира група от пет човека, от тях председател и членове, за организация и контрол на дейностите по безопасни условия на

възпитание , обучение и труд и извършване на инструктажи.

(1).Избраната група на Общо събрание, освен инструктажите, определени по-горе в настоящия правилник, прави оценка на риска и препоръки към директора на детската градина за взимане на мерки относно:

1. предотвратяване на риск за живота и здравето на деца и възрастни в детската градина;
2. оценка на риска, който не може да бъде предотвратен / природни бедствия и др./;
3. борба с риска при източника на възникването му;
4. приспособяването на условията на труд към индивида с цел намаляване и премахване на вредните им влияния върху неговото здраве;
5. замяна на работното оборудване, инструменти, вещества, суровини и материали с безопасни или с по-малко опасни;
6. предоставяне на работещите и децата на необходимата информация във връзка с осигуряването на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд;
7. обозначаването на съществуващите опасности и източниците на вредни за здравето и безопасността фактори;
8. използването на колективни средства за защита с предимство пред лични предпазни средства.

(2).Основните НАПРАВЛЕНИЯ в работата на Групата са свързани с:

1. създаване в детската градина на политика за превантивност, обхващаща организацията на работа, технологии, работни места и работно оборудване, и обвързваща всички участници в трудовата и образователно-възпитателна дейност;
2. организиране на ефективна система за защита и профилактика за здравето и живота на деца и възрастни.

V. ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА ЛИЧНИЯ СЪСТАВ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Чл.6. Всеки работещ в детската градина е длъжен да се грижи за здравето и безопасността си, както и за здравето и безопасността на другите лица, засегнати от неговата дейност, в съответствие с квалификацията си и дадените му от директора и Групата за извършване на инструктаж, организация и контрол на дейностите по безопасни условия на възпитание, обучение и труд, правомощия или задължения.

(1).Персонала в детската градина е длъжен:

- 1) Да използва правилно машините, апаратите, опасните вещества и материали, транспортните средства и другото работно оборудване.
- 2) Да използва правилно личните предпазни средства и специално работно облекло.
- 3) Да използва правилно средствата за колективна защита, да не ги отстраняват и не ги изменят самоволно.
- 4) Да информира незабавно директора, за всяка възникнала обстановка при

работа, която може да представлява непосредствена опасност за тяхното здраве и за всички неизправности в оборудването за работа и средствата за колективна защита. Медицинската сестра да бъде уведомявана при необходимост за изпълняване на долекарска медицинска помощ. След напускане на детската градина при изтичане на работното време на медицинската сестра при необходимост да се оставят в аптечките по групи, на недостъпни за децата места медикаменти и санитарни материали, като мед. сестра се разпорежда лично при какви случаи да се използват отделните. Тя извършва инструктаж за това на учители и помощен персонал. При спешни случаи да се използват телефоните за Бърза помощ /тел.: 150/Тел.112, Личния лекар, Медицинския пункт на селеносоместо, както и телефоните за връзка с доверените лекари на персонала и родителите на децата. За целта директора и медицинската сестра да получат пълна и точна информация в писмен вид за всяка отделна група кого и при какви случаи да се търси на дадения телефон. Всяка промяна в телефоните за връзка да бъде отразена при директора навременно.

5) Да съдейства на директора и Групата по БЗУВОТ при изпълненията на дейности за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи.

6) Всеки служител, който временно отстрани средство за защита или сигнализация при извършване на ремонт, монтаж, профилактика и др., е длъжен да го възстанови незабавно или да предприеме други защитни мерки със същата ефективност.

7) Да прилага и строго спазва Конвенцията на ООН за правата на детето и Закон за закрила на детето.

8) Да спазва и изпълнява Санитарния минимум за детските градини и обединени детски заведения.

9) Да използва подходящи средства за предпазване от злополуки при необходимост за ръчно повдигане, поддържане и пренасяне на тежести, предмети, уреди и др.

10) Да поставя на подходящи места, високо и далеч с цел недостигане от децата вещества, суровини, материали и др., с оглед предпазването им от заболявания и злополуки.

11) Да се спазва изискването, че работното оборудване се монтира, демонтира, подменя, поддържа и др., само от правоспособно лице.

12) В края на учебната година педагогическият съвет анализира безопасността на възпитание, обучение и труд, и предприема мерки за подобряването ѝ.

13) Строго да се спазват изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд при придвижването на деца и персонал като пешеходци или пътници в превозно средство. При разходки и други прояви на туризъм с децата придружаващия ги персонал да ползва средства за сигнализиране при пресичане на улицата – палка “Стоп!Деца” и да спазват изискванията за безопасност на движението съгласно Закона и Правилника за прилагане на

Закона за движение по пътищата. Да се следят всички промени по този закон и да се прилагат при организирано движение по пътищата.

(2). За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд, при провеждане на образователно-възпитателна дейност / теоретично и практическо обучение/, извършване на трудови дейности, дейности свързани с допълнителните педагогически услуги по желание на родителите ,различни прояви на туризъм извън детската градина, да се спазват установените в България правила, норми и изисквания по отношение на:

1. собствени, наети или предоставени за ползване машини, съоръжения, апарати, уреди, инструменти, материали, вещества и др.;
2. силови и осветителни електрически инсталации: отоплителни, водопроводни и канализационни;
3. строителни конструкции;
4. подечни и транспортни съоръжения;
5. ергономични условия на възпитание, обучение и труд;
6. микроклимат /температура и влажност на въздуха/;
7. работно облекло и предпазни средства /лични и колективни/;
8. съоръжения и медикаменти за долекарска помощ;
9. пренасяне на товари.

(3). Същото се отнася и до лицата от други организации, които извършват самостоятелно или съвместно с наши служители следните дейности:

1. ремонт, монтаж и демонтаж на машини, апарати и др. съоръжения;
2. ремонт на силови и осветителни електрически инсталации, отоплителни, вентилационни, водопроводни и канализационни системи;
3. строителни и монтажни дейности в детската градина, сграда и двор; - товаро-разтоварни и транспортни дейности.

VI. ИЗИСКВАНИЯ НА МВР

Чл.7. Във връзка с повишаването на надеждността на охраната и недопускане на терористични актове в детската градина, организацията на безопасността е следната:

Дежурния учител на първа смяна осигурява пропускателен режим за родители и деца. Наблюдението се извършва от помощник-възпитател на входа, който след приемането на децата заключава съответния вход.

(1). Дежурните учители / и помоник –възпитателя на смяна имат следните **ЗАДЪЛЖЕНИЯ:**

1. Да осъществяват контрол на всички лица, влизащи в детската градина като извършват проверка на лица със съмнителен багаж и следят за поставянето на такъв;
2. При констатирането на изоставен багаж или лица със съмнителен багаж, моментално да установят неговата самоличност и да сигнализират на директора и дежурния в полицейското управление на следните телефони: 166, тел.:112;

3. Да изпълняват разпорежданията на дежурния в РПУ на МВР, като вземат необходимите мерки за евакуиране на намиращите се лица в детската градина, но само при разпореждане на дежурния в МВР.

4. При получен сигнал за терористичен акт на телефона на детската градина, приелия сигнала да остави телефонната слушалка и по най-бързия начин да информира полицията на горепосочените телефони.

(2).ПРАВИЛА за спазване от всички в детската градина:

1. да не се допускат непознати лица без разрешение на директора и без проверка на документи за самоличност;

2. да не се внасят пазарски чанти, торби, сакове и др. от личния състав на детската градина;

3. да не се допускат в двора на детската градина лица / деца, юноши и девойки, възрастни – външни за детската градина/ и животни, поради опасност от замърсяване, заразни болести, използване на наркотични и др. вещества и изхвърлянето им, счупване на съоръжения, уреди и пособия за игра и отдих, прозорци, нахлуване в сградата на градината и т.н.;

4. при служебно напускане на сградата, както и в края на работното време, персонала е задължен да провери за затваряне на прозорци и врати в отделните помещения и входове.

(3).При неспазване на горепосочените изисквания, всеки отделен служител ще носи административна и наказателна отговорност за допускане на безпрепятствено проникване на външни лица, които да извършат нарушения и престъпления.

VII. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СЪСТОЯНИЕТО НА ЗАЛЕНИТЕ ПЛОЩИ НА ДВОРА И ПРИЛЕЖАЩИТЕ НА ГРАДИНАТА УЧАСТЪЦИ

Чл.8. Да не се засаждат, а ако са засадени или са израстнали сами отровни храсти, дървета и цветя, да се изкоренят, а именно: тис, туя, хвойна, момина сълза, мезезеон, златен дъжд, орлови нокти, дива череша, олеандър, бъз, картоп, гъби и др.

(1). Растенията, които могат да се засаждат и отглеждат в детската градина и двора ѝ са: очеболец, храстовиден бор, френско грозде, глог, офика, върба, елша, люляк, клен, спирея, трепетлика, самодивско дърво, бор, ела, ясен, явор, конски кестен, лиственица и др. полезни и безопасни за деца и възрастни.

(2).Организирано работниците и служителите на детската градина да прекопават градинките в двора – това е обща за всички задача и отговорност.

(3).Помощник-възпитателя да почиства ЕЖЕДНЕВНО и съвместно с перача, домакина и друг помощен персонал :двора от камъни, остатъци от хранителни продукти, боклук, хартии и др. Площадките за игра и отдих на децата да се почистват от тревни и други растения. По същия начин през цялата година двора да се подготвя за игри, и обливания с вода през лятото.

(4). Директора на детската градина да осигури човек, чрез съдействието на местния кмет и кмета на ОБА, който да окосява периодично тревата в двора и прилежащите участъци на детската градина, като изхвърля сеното далеч от нея. Да варосва дръвчетата, бордюра в двора и около детската градина.

VIII. ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ КЪМ СЪОРЪЖЕНИЯТА, УРЕДИТЕ И ПОСОБИЯТА ЗА ИГРА И ОТДИХ НА ДЕЦАТА

Чл.9. Общите изисквания за безопасност на съоръженията, уредите и пособията за игра и отдых обхващат следните области:

(1). Конструкция

За поддържане, монтиране, ремонт и др. да се спазва следното: използване на винтове или болтове, като се избягват пирони; болтовете и винтовете да са скрити в материала, така че главите им да не се подават навън; дървените конструкции трябва да са сглобени с болтове или друг вид сглобки; носещите части трябва да са осъразмерени така, че да могат да понесат натоварването и на възрастен човек; острите ъгли, отвори процепи не трябва да са направени така, че дрехи или части на тялото да могат да се закачат или захванат за тях; движещите се части трябва да са изработени така, че да не прищипват или счупват пръстите на децата; стъпалата да са достатъчно широки / кракът трябва да стъпи целия на стъпалото/ и др.

(2). Материали

Дървените конструкции да бъдат боядисвани и лакирани за да издържат на атмосферни влияния. Същото се отнася и за металните конструкции – да се боядисват периодично на 1-2 години.

(3). Закрепване /фундамент

Уредите за игра и отдых да са сигурно закрепени за да не се обръщат. Закрепването на нуждаещите се уреди да се извършва посредством вкопаване на фундамент в земята. Фундаментът /основата/ трябва да завършва 20 см под нивото на терена.

(4). Местоположение

Пътеките, по които децата най-често тичат и се гонят, не трябва да навлизат в площадките за игра и отдых или в обсега на люлки и други подвижни уреди /въртележки и др./. В обсега на движение на децата и уредите не трябва да има остри ръбове, ребра или стърчащи предмети.

(5). Пясъчници

Дълбочината на пясъка да е минимум 40 см. Самият пясък да е без глина, опасни предмети или органични примеси. На 1 година ползване пясъка да се сменя / по хигиенни и др. причини/. През лятото пясъка да се навлажнява ½ час преди децата да излизат на площадката за игра и за строеж на различни фигури в пясъчниците. Да се покриват пясъчниците.

(6). Стативи за катерене /катушки, пате и др./

Стативите за катерене да нямат стърчащи части, които да предизвикват травми и падане. Частите на различните стативи за катерене да не са монтирани на малко разстояние един от друг, така че детето да се заклеши или удари. Металните части на стативите да са защитени от ръжда и винаги да се боядисват / на 1-2 години / с цел предпазване от атмосферни въздействия, ръждясване и преждевременна амортизация.

(7). Поддръжка

Поддръжката и ремонта на съоръженията, уредите и пособията за игра и отдых / пейки, масички и др./ е важна част от работата по предотвратяването на нещастни случаи и злополуки. Това се отнася до всички уреди в сградата и двора на детската градина. Грижите за тях е необходимо да включват:

1. често затягане на винтовете, тъй като се развиват по време на употреба;
2. изтрити и изхабени части веднага да се подменят;
3. основата на уредите постоянно да се почиства от камъни и др. опасни предмети;
4. пясъкът под уредите да се допълва при необходимост;
5. да се сменят протрити и раздърпани въжета мрежа за кошове, прозорци и люлките/;
6. ръждясалите части да се подменят или евентуално да се третират против ръжда;
7. да няма стърчащи остриета или глави на пирони;
8. по време на работата по поддръжката и ремонта на уредите да не се допускат деца в близост. Да се пазят децата от инструментите, пироните и др.;
9. преди употребата на съоръжения, уреди и пособия за игра и отдых от децата да се тестват от възрастните / учители и работници/.

(8). Саморъчна направа на съоръжения, уреди и пособия за игра и отдых на деца и възрастни

1. Саморъчно направените съоръжения, уреди и пособия за игра и отдых имат своето предимство с това, че са направени точно така, както желаят децата и учителите, които ще ги използват. При тяхната направа задължително да се спазват изискванията за ползването им при безопасни условия на възпитание, обучение и труд. Трябва да се знае, че качеството на саморъчно направените уреди и пособия със сигурност не е равно на фабричното, и не отговаря на критериите за абсолютна сигурност и безопасност. Всеки служител, изработил и позволил употребата на такива за игра, носи персонална отговорност.

IX. ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ

И ДЕЙСТВИЯ ПРИ ЕВЕНТУАЛНИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

Чл.10. С този правилник се определят общите изисквания за пожарната и аварийна безопасност на детската градина и тези при извършване на монтажни, ремонтни и други видове действия в нея. Изискванията, предвидени в

правилника, са задължителни за целия личен състав, както и временно пребиваващите в детската градина / ремонтни бригади, представители на различни организации и институции имащи отношение към дейността на детската градина/.

(1). Със изготвен от директра План за действие при бедствия аварии и катастрофи и заповед на директора се определя Група за координиране на дейността по осигуряване на пожарната безопасност. Групата има следните ЗАДЪЛЖЕНИЯ:

1. Изработва правила /инструкции/ за противопожарна безопасност на територията на детската градина – сграда, двор и прилежащи участъци;
2. Изработва план за действие на персонала при ликвидиране на пожар, различни аварии и др., като осигуряване пожарна безопасност при капитални и текущи ремонти, реконструкция на помещения, замяна на оборудване и др. Планът включва:
3. план за действието на персонала по евакуацията на децата при възникване на пожар и ръководство на действията на персонала при ликвидиране на пожар /председател и членове/;
4. евакуационна схема за разположението на помещенията и пътищата за евакуация при пожар. Евакуационната схема включва: схема за цялата сграда на детската градина; схема за всеки етаж . Схемите се поставят на видно място на съответния етаж и вход. В плана за действието на персонала по евакуация на децата при пожар се посочват поименно всички длъжностни лица, които ще вземат участие в евакуацията и точните действия, които следва да извършат: изходите, през които следва да изведат децата / обозначени са на евакуационната схема/ и местата, където ще ги настанят.

(2). Създава досие, съдържащо документи по противопожарна охрана, което да се съхранява при директора.

1. На всеки три месеца организира практическо разиграване на плана за ликвидиране на пожари, аварии и бедствия, както и за евакуация на деца и възрастни.
2. Организиране на противопожарната подготовка на персонала и инструктажа му.
3. Осигуряване на пожарна безопасност по време на почивните и празнични дни.
4. Поддържане и проверка на пожарогасителните инсталации, уреди, средства и съоръжения.
5. Сформиране на група за ръководство на действията на персонала при ликвидиране на пожари и аварии.
6. Обособяване в детската градина на места за съхраняване на противопожарна техника, съоръжения и средства за пожарогасене.
7. Констатиране на повреди, изтекъл срок за годност и други нередности, свързани с пожарогасителна техника, нарушения на персонала на пожарната безопасност и др. Информират навременно директора за констатациите си.

8. Други дейности, свързани с изискванията и препоръки на органите на службата за пожарна и аварийна безопасност.

Чл.11. Изисквания за пожарна и аварийна безопасност.

1. сградата и помещенията в нея се оборудват с уреди, съоръжения и средства за пожарогасене. Тяхното местоположение се маркира със съответната легенда на постер със схема на цялата детска градина. Постера се поставя на видно място на входовете на градината;
2. територията на детската градина системно се почиства от тревна растителност, опадала листна маса и други горими отпадъци;
3. незастроени свободни площи между различните корпуса на сградата не се използват за складиране на материали, оборудване, отпадъчен материал, за паркиране на транспортни и други технически средства, построяване на временни сгради и съоръжения;
4. не се допуска заключване на врати на помещенията, когато в тях пребивават деца и възрастни;
5. не се разрешава складирането на материали и оборудване в коридорите и стълбищата на сградата;
6. мероприятия с масово събиране на хора се провеждат само на предназначени за тази цел и даден случай места / празници в занималнята на Подготвителната група или двора на ДГ /;
7. не се допуска затварянето и закриването с мебели, оборудване и други предмети на врати, изходи, вътрешни пожарни кранове и електрически табла;
8. взривоопасните и горими материали за боядисване, миене и др. цели се приготвят в отделно от децата помещение или на открита площадка, при спазването на изискванията за пожарна безопасност, след което се доставят на работните места в готов вид.

(2).Общи противопожарни правила.

1. територията на детската градина да се поддържа в добър порядък и чистота като всички отпадъци своевременно и поставят на строго определени пожаробезопасни места / кофите за боклук са извън детската градина/;
2. входовете, пътищата е подстъпите до сградата, водоизточниците и противопожарните уреди да се поддържат винаги свободни;
3. да не се допускат на работа лица, които не са преминали противопожарен инструктаж;
4. всички водоизточници и места на които се намират противопожарни уреди и пособия да се обозначат с лесно забележима маркировка;
5. ремонтни работи по водопроводната мрежа или изключване на участъци от нея да се извършват само след уведомяване на районната служба по пожарна и аварийна безопасност;
6. остатъците от лесно запалими и горими течности, и огнеопасни вещества след преустановяване на работа да се изнасят извън работните помещения и и далеч

от децата;

7. да не се пуши на територията на детската градина;

8. да не се пали огън за изгаряне на отпадъци и други нужди;

9. забранява се миенето на подове, фаянс, сграда, площадки и др. с лесно запалими и горими материали;

10. преди въвеждането на нови технологии и монтиране на нови съоръжения да се иска мнението на органите на службата за пожарна и аварийна безопасност за установяване на противопожарни правила и др.;

11. забранява се размразяването на замръзнали тръбопроводи и др. подобни с открит огън. За тази цел да се използва топла вода, топъл пясък или водна пара;

12. при честване на национални и др. празници да се вземат мерки за повишаване на противопожарната бдителност, като се организира проверката и запечатването на детската градина от Групата.. Групата изготвя протокол, който се поставя в досието, съдържащо документи по противопожарна охрана и се намира в кабинета на директора;

13. при извършване на огневи работи да се спазват всички изисквания за пожарна безопасност;

14. електрическите предпазители да не се подсилват с телчета, а при изгаряне да се подменят със стандартни;

15. всяко работно помещение /група, кабинет и др./ да се използват прекъсвачи, шалтри за изключване на електрически ток след приключване на работа в края на работния ден. За целта да се попълва тетрадката за удостоверяване на изключените шалтри от учителите по групи и останалия персонал по кабинети;

16. под електрическите табла и на разстояние 50 см в страни от тях да не се поставят горими материали;

17. забранява се поставянето на ел.крушки на горими абажури;

18. ел.котлони и други нагревателни уреди /ютии и др./ да се използват само върху негорими подложки на разстояние 0,50 м от горими материали;

18. превиването, усукването и обтягането на проводници се забранява;

19. Всеки служител в ДГ който ползва отоплителен, електронагревателен уред, /както и други уреди, пособия и техника с консумация на електричество в детската градина/, се грижи за спазването на противопожарни правила при използването му; При възникнали аварии, и инциденти с фактор човешка небрежност от страна на служител, те носят административна и наказателна отговорност съгласно законодателството в Република България.

20. при спиране на тока за осветление да се използват само фенерчета. Не се допуска използването на свещи, газеничета и др. огнеизточници, които са открити; Не се допуска използването за допълнително отопление на ел.печки, калорифери и др.

(3). Оборудване, подържане и отчетност на противопожарната техника.

Оборудването, поддържането и отчетността на противопожарната техника се извършва от Домакина, както следва:

1. всеки пожарогасителен апарат и уред, независимо от устройството му и с какви гасителни средства действа, се номерира с цифра в размер на 5 см и се поставя на видно място;
2. пожарогасителните апарати, действащи с химическа пяна, се проверяват за срок на годност, поставен от фирмата, от която е купен или презареден апарата. През м.март и м.август се прави също външен и вътрешен сезонен преглед, проверява се качеството на заряда и ако е необходимо се презареждат;
3. в кофпомпата водата да се подменя ежемесечно, като не се допуска набирането в нея на утайка и попадането на предмети и боклуци. По всяко време да бъде запечатана;
4. за системен контрол да се въведе книга от домакина в която да се регистрира противопожарна техника по реда на зареждане, ремонт и бракуване;
5. ежегодно да се заявяват необходимите противопожарни уреди и съоръжения за следващата учебна година пред ръководството на детската градина.

X. ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД ПРЕЗ ЗИМАТА

Чл.12. За осигуряване на нормален дневен режим и безопасни условия на възпитание, обучение и труд през зимата задължително се спазват следните ПРАВИЛА :

1. извършване на основен преглед на сградата на детската градина;
  2. ремонт на повредени врати и прозорци;
  3. остъкляване на прозорци;
  4. отстраняване на течове от покрива;
  5. проверка на водопроводи за обратни води и почистване на шахтите;
  6. изолиране на открити части на инсталацията за питейна вода;
  7. обезопасяване от замърсяване на водоснабдителната инсталация
- извършване на основна проверка на техническото състояние на водопроводната мрежа;
8. осигуряване на необходимото количество пясък и сол за опесъчаване на пътищата, тротоарите, стълбищата и пътеките в двора на детската градина с цел привеждането им в състояние на безопасност;
  9. преглед, ремонт и подготовка за работа на инструменти за снегопочистване;

- 10.набавяне на необходимите кирки и лопати за своевременно почистване на падналия сняг през зимния сезон;
- 14.дежурния учител за деня да организира почистването на района на детската градина при обилен снеговалеж;
15. провеждането от Групата на инструктаж с целия личен състав за работа през зимния сезон;
16. при възникване на екстремна ситуация се създава временна Комисия за отстраняване на проблема. При необходимост и отсъствие на директора се уведомява районната общинска администрация;
- 17.извършване на проверка с оторизирани от Общината специалисти на отоплителните и електронагревателни уреди и захранващите ги електроинсталации и съставяне на протокол за годността им.

XI. ОБУЧЕНИЕ И ПРАКТИКА НА ДЕЦАТА ПО ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСКОВЕ ОТ ПОЖАР, БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

Чл.13. Задължение на учителките е:

1. децата по групи да се запознаят със задълженията си по създаване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд, и да следи тяхното спазване при реализиране на всеки един от режимните моменти в детската градина. задължително през зимния сезон да се провежда инструктаж за безопасност при движение и игра в двора и извън детската градина при различни прояви на туризъм;
- 2.да се въведе тетрадка за регистриране на проведен инструктаж с децата по групи /начален, периодичен и извънреден/ по БЗУВОТ и противопожарна защита/;
3. да проиграват плана за евакуация на децата при евентуален пожар, бедствия и аварии. Проиграният план се отразява в материалната книга. След проиграване на плана, председателят на Групата за пожарна безопасност изготвя писмен отчет за начина на провеждане и времето за евакуация на децата и персонала от сградата, който отчет представя на директора;
4. да се снабдят децата с предпазни средства при изпълнение на режимни моменти, свързани с обучение и практика по безопасност на движението, пожар и др. аварии и катастрофи / например: марли и други различни материали имащи отношение към проиграваната ситуация./;
5. да включат в учебната програма теми по защита при пожар, бедствие и катастрофа. Заниманията с децата да се провеждат във време и място, съобразени с конкретните специфични условия на обучение. Да се изучат най-вероятните екстремни ситуации, техните особености, възможни последствия. Да се изградят у децата съобразно възрастовите им особености практически умения и навици, и да се формира поведенческа психология за защита и самозащита при екстремни ситуации. Да се

провежда тренинг с цел придобиване на практически умения за оказване на първа помощ.

XII. БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕТСКИ ОТДИХ И ТУРИЗЪМ

Чл.14.Отдыхът в почивни бази, екскурзионни почивки и излетите сред природата, разходките и други прояви на туризъм, са форми на организиран отдых на децата, при който се провежда възпитателна, културно-развлекателна, здравно-закалителна и лечебно-оздравителна работа.

1.Когато почивния лагер е разположен край водна площ, организаторът и обслужващия персонал задължително спазват изискванията на “Инструкция № 1 на МЗМЗ и МОН от 03.07.1997 г. За организацията на водоспасителната дейност и обезопасяването на водните площи при провеждане на детски отдых и туризъм /обн.,ДВ, бр. 107 от 1998 г./.

За обучение по туризъм и ски се осигуряват инструктори съобразно изискванията за провеждане на туристически прояви на Българския туристически съюз. Децата, които участват в различни форми на продължителен организиран отдых, подлежат на предварителен медицински преглед в срок не по-рано от три дни до началото на отдиha. При възможност в групите се включват деца и ученици от близки възрастови групи /бивши възпитаници на детската градина, братя и сестри на настоящи възпитаници/.

2.Ръководителите, медицинския, педагогически и помощен персонал, участващи в различните форми на организиран отдых на децата извън детската градина, носят лична отговорност за опазване живота и здравето на децата от момента на поемането им в сборния пункт, по време на отдиha и до връщането им при родителите.

XIII. ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДОСТЪПА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА /СГРАДА И ДВОРНО ПРОСТРАНСТВО/

Чл.15.Правилата за безопасност и ограничаване на достъпа в детската градина се определят правата и задълженията на целия личен състав, родители и други посетители, както и се урежда организацията на дейността им съобразно особеностите на детската градина.

1.Забранява се преминаването на граждани през двора на детската градина. В извън работно време и почивни дни се заключва входа на детската градина , склада и кухненския блок.

2.Забранява се влизането и паркирането на моторни превозни средства на територията на детската градина, с изключение на автомобили, осъществяващи товарно-разтоварна дейност за нуждите на градината / доставяне на хранителни продукти, хигиенни материали, пясък и материали за предстоящ ремонт/.

3.В детската градина се осъществява пропускателен режим за външни лица през входа от дежурния учител и помощник възпитателя на смяна / Сутрин от 06,30 до 13,00 часа от пом. възпитател –първа смяна и от 13,00 часа до 19,00 часа от пом. възпитателя втора смяна/, както следва:

4. В специален прономерован и прошнурован дневник срещу представяне на документ, удостоверяващ самоличност, се отбелязват трите имена на посетителите, лицето при което отиват, часа на влизане, като в дневника се отбелязва часа на излизане.

Прави се проверка на посетителя, както и неговия багаж за притежаване на оръжие и други опасни вещества и предмети.

5. Не се допуска внасянето на обемисти предмети и вещи, освен с разрешение на директора на детската градина.

XIV. ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕ

Чл.16. Забранява се насилието над деца в детската градина.

(1). Задължително личния състав да е запознат с Термина «Насилие» и различните видове насилие.

„Насилие” над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.

1.Изведени са 4 основни видове насилие/малтретиране:

- *Физическо насилие/малтретиране*
- *Емоционално насилие/малтретиране*
- *Сексуално насилие/малтретиране*
- *Неглижиране*

(2). ФИЗИЧЕСКО МАЛТРЕТИРАНЕ

Физическото малтретиране се случва когато възрастен или възрастни нараняват дете или съзнателно не успяват да предотвратят и предпазят детето да стане жертва на физическо насилие.

Физическото малтретиране може да включва:

- *Ритане;*
- *Удряне, биене с юмрук или побой върху детето;*
- *Изгаряне;*
- *Попарване, изгаряне с пара;*
- *Удряне, биене чрез предмет, например колан, точилка ...;*
- *Душене или задушаване на детето;*
- *Отравяне;*
- *Разтърсване на детето със сила, омраза;*
- *Одраскване, дерене на детето с нокти, щипане или извиване;*
- *Скубане, стискане или смачкване на части от тялото на детето;*
- *Хвърляне, блъскане на детето, например в стената или в пода;*
- *Хвърляне на обект или обекти по детето;*
- *Мушкане, пронизване, порязване, режене.*

(3). ЕМОЦИОНАЛНО МАЛТРЕТИРАНЕ

Емоционалното малтретиране включва увреждане на психичното и емоционално развитие на детето, като това представлява повтарящо често лошо емоционално отношение. **Емоционалното малтретиране може да включва:**

- *Вербално насилие – обиди, негативни сравнения...;*
- *Отхвърляне и безразлично отношение;*
- *Липса на топлина и физически контакт, например прегръдка;*
- *Непрекъснато критикуване;*
- *Държане на детето в лоши условия и грижи;*
- *Да се казва на детето, повтарящо се или непрекъснато, че то не е желано, не е обичано, не е искано и че не го приемат такова, каквото е;*
- *Да се разказва на други хора за грешките на детето, за негови провали, несправия;*
- *Държането и отношението към детето да е като към по-малко важно, малоценно в сравнение с другите деца в семейството;*
- *Игнорирането на детето, не забелязването му, да не се говори/разговаря с него, да се говори пред него и за него все едно, че то в момента го няма;*
- *Отричането на постиженията на детето;*
- *Непрекъснато подозиране и обвиняване на детето, например то да бъде държано отговорно и да бъде обвинявано за поведението или действията, за случващото се на други деца или на възрастен;*
- *Сплашване на детето, заплашването му;*
- *Осмиване, иронизирането и непрекъснатото подиграване с детето.*

(4). СЕКСУАЛНО МАЛТРЕТИРАНЕ

Сексуалното малтретиране на деца включва всяко едно сексуално поведение или действие, посредством което възрастният използва детето за свое собствено сексуално задоволяване. Детето може да бъде принудено или насилва въввлечено в сексуални действия като то може да е твърде незряло, за да разбере напълно естеството на тези дейности, в които участва. Детето може да бъде подкупено или заплашено, за да не разказва, да не разкрива насилието. Детето може да бъде убедено да участва в сексуалните действия ако това се окаже единствения за него начин, по който родителя ще покаже, ще даде на детето ясно емоционално отношение.

Сексуалното малтретиране може да включва:

- *Сексуални полови отношения (сексуален акт), включително вагинално или орално проникване;*
- *Изнасилване;*
- *Мастурбиране на детето или на възрастния посредством детето;*
- *Орален секс върху детето или чрез детето;*
- *Докосване, галене или целуване на детето със сексуален характер и с цел сексуално задоволяване;*
- *Детска порнография, включваща въвличането на децата в сексуални действия с други възрастни или едно с друго, може и с животни или други обекти, като тези действия се записват на видео, филмова лента или на фотографска техника с цел или възможност за тяхното продаване или разпространяване по друг начин;*
- *Детска проституция, която въвлича детето в сексуални действия с голям брой партньори, които плащат;*
- *Показване на детето на порнографски материали с цел сексуалната стимулация на детето;*
- *Въвличане на дете в сексуални действия с други възрастни или деца с цел сексуалното задоволяване на възрастен човек;*
- *Неприлично/цинично излагане, показване на детето (може да бъде инцидентно, непостоянно).*

(5). НЕГЛИЖИРАНЕ

Неглижирането/пренебрегване, занемаряване се появява когато родителите не могат или се провалят в задоволяването и посрещането на базисните нужди на детето, като например осигуряване на подходяща храна, подслон, топлина, хигиена и медицински грижи. Детето може, също така, да бъде неглижирано чрез липсата на адекватно наблюдение и внимание, контрол, например когато малко дете е оставено само или в компанията на дори още по-малко дете, когато на детето се позволява да се скита само без каквото и да е наблюдение и загриженост за местонахождението му. Неглижирането обикновено се свързва с това да не се прави нещо, а не толкова с активно действие, което активно да наврежда на детето.

Неглижирането може да доведе до:

- *Приемане на неадекватна или неподходяща храна;*
- *Обличането на детето с неадекватни и неподходящи дрехи;*
- *Отричане или проваляне в даването на детето и осигуряването на адекватна топла атмосфера и условия за живеене;*
- *Пропускане да се измие или изкъпе детето;*
- *Пропускане, несправяне в осигуряването на детето на чисти дрехи и хигиенична среда;*
- *Не отговаряне и не задоволяване на изискванията на развитието на детето, например детето да не бъде научено на тоалетни навици;*
- *Неуспешно справяне или неспособност да се осигури наблюдение и контрол върху детето в потенциално опасна ситуация където детето може да бъде наранено или убито, например да се позволи на едно малко дете да играе в близост до много оживен път, без да бъде наблюдавано;*
- *Пропускане или проваляне в търсенето и получаването на медицинска помощ и внимание, когато детето е болно или наранено;*

(6).РАЗПОЗНАВАНЕ НА ВИДОВЕТЕ МАЛТРЕТИРАНЕ

1.Разпознаване на физическото малтретиране:

- Натъртени места с формата на пръсти върху тялото, ръцете и краката, които могат да бъдат индикация за това, че детето е било силно стискано. Такива натъртвания върху тялото (отпред и отзад) могат да означават, че детето е било разтърсвано.
  - Натъртвания, които имат форма на ръка или друг предмет, с който детето може да е било удряно.
  - Натъртвания по бузите, особено при бебетата, понякога съпроводени от нарушения на дермата, което може да е индикация, че детето е било стискано за лицето докато е било хранено насила или в опити да бъде спрян плачът му.
  - Натъртвания, причинени по различно време, напр. с различен цвят.
  - Натъртвания по малко бебе, което още не може да ходи.
  - Малки кръгли изгаряния, които може да са причинени от цигара. Случайните изгаряния от цигара са по-малко дълбоки и повече оформени като попова лъжичка.
- Множество изгаряния от цигара. • Насинени очи, особено когато обясненията са незадоволителни, например за падане върху равна повърхност.
- Изгаряния на необичайни места, или с добре очертана форма. Случайните изгаряния обикновено са с неправилна форма. Понякога е възможно в изгореното място да се види формата на горещия източник, например реотан на електрическа печка.
  - Следи от ухапване. Те могат да бъдат причинени от друго дете, но лекарите обикновено могат да направят разлика между ухапване от дете и

ухапване от възрастен.

- Вътрешните травми могат да предизвикат болка, треска, повръщане, безпокойство и затруднения при дишането.
- Счупванията на кости могат да доведат до неправилно седене или стоене на детето, до неспособност да се придвижва лесно, държане на крайниците в необичайно положение и общ вид, показващ, че детето изпитва болка.
- Травмите по главата могат да предизвикат сънливост, вялост, припадъци, повръщане, изпадане в безсъзнание и кома. Детето може да бъде мълчаливо, бледо или посиняло, и да има нездрав общ вид. Очите на детето може да блуждаят. Разтърсването на малкото дете може да причини тежки увреждания на мозъчните обвивки, водещи до кръвоизливи, които могат да причинят мозъчни увреждания или смърт.
- Неправдоподобни или объркани обяснения за травмите.
- Не лекувани травми.

2. Разпознаване на емоционално малтретиране

- Детето може стане затворено и изолирано, да не желае да контактува с връстниците си и да е резервирано към възрастните.
- Агресивно поведение и/или поведение, насочено към привличане на вниманието, например упорито непослушание, преднамерено цапане или подмокряне, агресивност към другите деца.
- Нарушаване на модела на хранене и сън.
- Избухвания и изблици, които са необичайни за възрастта и нивото на развитие на детето.
- Изоставане на развитието, при което детето желае да се държи или да бъде третирано като по-малко дете, например подмокряне в леглото.
- Бягане или криене.
- Неучастие в заниманията в детската градина или в училище, загуба на доверие и ниска самооценка.
- Самозанемаряване, например постоянно обличане на едни и същи дрехи, отказ да сресва косата си.
- Психосоматични болести.
- Неотделяне от възрастен, различен от родителите на детето, резервираност и страх от родителите.
- Детето не се развива пълноценно, например забавено физическо развитие, тегло и ръст под нормата, нездрав общ вид.
- Злоупотреба с алкохол и медикаменти.
- Бягане от училище.
- Самонараняване.

3. Разпознаване на сексуалното малтретиране

- Възпаления, зачервявания, охлузвания и порязвания около гениталиите или ануса.
- Болка или дразнене около вагината или пениса, или ануса.

- Неудобство или трудност при вървене или седене.
- Течение или кървене от вагината или пениса.
- Болка по време на уриниране.
- Сексуални познания и/или поведение, които изглеждат необичайни за възрастта и степента на зрялост на детето.
- Сексуални игри с други деца, които показват прекалено задълбочени познания.
- Бягство, тревога, отчаяние.
- Страх от определени възрастни, избягване на другите деца.
- Разиграване на сексуални сцени чрез игра или рисунки.
- Инфантилно поведение, например смучене на пръсти, подмокряне на леглото, страх от тъмнината.
- Гняв, враждебност, агресия към възрастните и другите деца.
- Влошаване на поведението и успеваемостта в детската градина или училището.
- Смущения в съня и храненето.
- Изричане на лъжи.
- Необясними или психосоматични болести.
- Честа мастурбация.
- Поведение, характеризиращо се със самодраматизиране, например избухвания, поведение, насочено към привличане на вниманието, развита фантазия, истерични изблици, избухвания в плач.
- Разкриване на някой възрастен на частично или неубедително описание на малтретирането, което може впоследствие да бъде оттеглено.
- Промискуитет (многобройни безразборни полови контакти), бременност, предавани по полов път болести.

4. Разпознаване на negliжиране:

- Незадоволително физическо развитие, тегло и ръст под нормата за възрастта на детето.
- Детето може да изглежда слабо и да има нездрав общ вид.
- Детето може да е апатично, бледо и със запуснат вид.
- Ниска хигиена, например мръсни, вмирисани дрехи, не къпано тяло и коса, силни обриви.
- Липса на интерес, трудности при стимулирането.
- Чести детски болести, например настинки, кашлици, диария.
- Болести и травми, за които не са положени грижи, например не лекувани инфекции.
- Неподходящо облекло.
- Детето е гладно, преяжда, когато получи храна.
- Умора.
- Детето постоянно закъснява или често отсъства от училище, по-големите деца могат да висят наоколо преди и след училище.

- Не реагира адекватно на общуването на възрастните или търси безразборно внимание от възрастните.
- Внезапно и забележимо подобрене във всички аспекти на поведението и вида на детето, при промяна на грижите за него.

При установяване на насилие над детето веднага да се информира директора на детската градина за свързване с органите на Държавната агенция за защита на детето и МВР.

XV. Изисквания при прием на ново дете.

Чл.17.При настаняване на дете в ДГ „Роса”, то бива запознавано от учителите в групата в която е настанено с :

1. членовете на персонала, които ще полагат грижи за него;
2. организацията и режима в институцията;
3. начина на разположение на залите, стаите, където другите деца се помещават;
4. запознава се с другите деца;
5. обясняват се правилата на групите, който то трябва да спазва;
6. децата се представят пред другите деца.

(1).Децата се запознават с ПРАВИЛА НА ГРУПАТА, а именно:

Децата:

21. Не се бият помежду си!
2. Изслушват се, когато разговарят помежду си!
3. Те са приятели!
4. Не се карат!
5. Играят, без да чупят играчките си!
6. Мият си ръцете преди ядене!
7. Винаги казват истината!
8. Не хвърлят боклук на земята, а само в кошчетата!
- 9.Помагат на този, който е изпаднал в беда!
- 10.Пазят вещите, които използват!
11. Помагат при сервиране на масата!
12. Да не говорят високо!
- 13.Да се учат, уважават своите възрастните: директор, учители, помощник-възпитатели и другите, които се грижат за тях в детската градина!
- 14.Да уважават културата и религията на другите!

(2). При настаняване на дете в ДГ „Роса” на родителите:

1. се обясняват процедурите, които се предлагат в ДГ „Роса”;
2. се разясняват правилата и процедурите, които се спазват в ДГ „Роса”;
3. организацията в ДГ „Роса”, начина на прием и взимане на детето,
- 4.начина на разположение на залите / стаите, където ще се помещава с другите деца;
5. дава за запознаване правилника за вътрешния ред, който се подписва от родител за да го спазват в детската градина.

(3).При настаняване на дете в ДГ „Роса”, персонала:

1. се запознава се с детето;
2. разисква, кое би било най-добре за него Въз основа на първоначално съществуващата информация за детето / молба на родителите за прием, медицински картон, попълнена анкета карта от родителите за състоянието на детето и специфични негови потребности/.
- 3.обсъжда действия, които трябва да се предприемат, за да се адаптира ефективно детето към правилата в групата
- 4.Детето има право на личен избор по интереси за занимания извън организираната форма на обучение, индивидуална корекционна програма, съответни за възрастта, знанията и уменията, които има. Предоставят се условия за разкриване и развиване специфичните интереси и заложиби на всяко дете в рамките на ателиета по изкуства, игри /сюжетно-ролеви, дидактически, строителни и др./, физически упражнения и спортно-подготвителни игри, трудови навици и др..

**XVI. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И КООРДИНАЦИЯ СЪС
ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ИНСТИТУЦИИ И ОБЩНОСТИ ЗА
ОСИГУРЯВАНЕ БЕЗОПАСНОСТ НА ДЕЦАТА**

Министерство на труда и социалните грижи /МТСГ/;
Министерство на здравеопазването /МЗ/;
Министерство на образованието и науката /МОН/;
Министерство на вътрешните работи /МВР/;
Местните органи на държавна и общинска власт;
Районна здравна инспекция /РЗИ/;
Службите за пожарна и аварийна безопасност /СПАБ/;
Български червен кръст / БЧК/;
Гражданска защита /ГЗ/;
Инспекция по труда /ИТ/;
Родителската общност;
Държавна агенция за защита на детето
Други.

**Нарушителите на този Правилник носят административна и
наказателна отговорност, по чл.413 и чл.415 от КТ.**

Директор:.....

/Ваня Ключукова/ - директор ДГ №4 „Роса” - Благоевград

ДЕТСКА ГРАДИНА №4 „РОСА”- БЛАГОЕВГРАД

СЛУЖЕБНА БЕЛЕЖКА

№ ..... / ..... Г.

До ръководителя на ДГ № 4 „Роса” - Благоевград.

На г-н (жа)

.....

е проведен начален инструктаж по безопасност и здраве при работа
на ... .. Г.

Провел началния

инструктаж:.....

(име, фамилия, длъжност)

(подпис)

Инструктирано лице: ... ..

(име, фамилия, длъжност)

(подпис)

Дата.....

1.КНИГА ЗА ИНСТРУКТАЖ ПО БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА .

Инструктаж на работното място, начален инструктаж, периодичен инструктаж,

№ по ред	Име, презиме и фамилия на инструктирания	Цех, звено, отдел, участък	Длъжност, вид работа	Преминал инструктажа от ... .. до	Вид на инструктажа	Подпис на инструктирания	Издадена на служебна бележка № ... . от ... .. Г

извънреден инструктаж.

ДЕТСКА ГРАДИНА №4 „РОСА” - БЛАГОЕВГРАД

ЗАПОВЕД №.....ОТ.....

ОТНОСНО: Назначаване на нещатна Група за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ДГ № 4 „Роса”

На основание чл.147 ал.1 т.1 от ППЗНП и чл. 5 от ПОБУВОТ в ДГ №4 „Роса” и въз основа на Протокол №.....от..... от Общо събрание на личния състав във детската градина:

НАЗНАЧАВАМ:

Постоянно действаща група за организация и контрол на дейностите по безопасни условия на възпитание , обучение и труд и извършване на инструктажи

1.Председател :

.....

2.Членове:

1.....

2.....

3.....

4.....

(1).Избраната група на Общо събрание, провежда инструктажите по чл.3 и чл.4 от настоящия правилник , прави оценка на риска и препоръки към директора на детската градина за взимане на мерки относно:

1. предотвратяване на риск за живота и здравето на деца и възрастни в детската градина;
2. оценка на риска, който не може да бъде предотвратен / природни бедствия и др./;
- 3.борба с риска при източника на възникването му;
4. приспособяването на условията на труд към индивида с цел намаляване и премахване на вредните им влияния върху неговото здраве;
5. замяна на работното оборудване, инструменти, вещества, суровини и материали с безопасни или с по-малко опасни;
6. предоставяне на работещите и децата на необходимата информация във връзка с

- осигуряването на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд;
7. обозначаването на съществуващите опасности и източниците на вредни за здравето и безопасността фактори;
  8. използването на колективни средства за защита с предимство пред лични предпазни средства.

(2).Основните НАПРАВЛЕНИЯ в работата на Групата са свързани с:

1. създаване в детската градина на политика за превантивност, обхващаща организацията на работа, технологии, работни места и работно оборудване, и обвързваща всички участници в трудовата и образователно-възпитателна дейност;
2. организиране на ефективна система за защита и профилактика за здравето и живота на деца и възрастни.

Настоящата заповед да се сведе до знанието на членовете на комисията за сведение и изпълнение.

Нарушителите на заповедта носят административно – наказателна отговорност по КТ.

Директор:.....

/Вня Кючукова/

Запознати със заповедта :

подпис :

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

7.....

8.....

9.....

10.....

Директор :.....

/Ваня Кючукова/

